

Skatteministeriet

J.nr. 2004-118-0034

Den

Til

Folketingets Skatteudvalg

Skatteudvalget bad den 17. maj 2004 (spørgsmål nr. 349 og 350 af 17. maj 2004 – Alm. del – bilag 466) min forgænger kommentere en artikel af samme dato i Jyllands-Posten. Artiklen handlede om domstolenes hjemvisning af skattesager til ligningsmyndighederne. Det kritiseres, at domstolene i sager om værdiskøn (skatteskøn), hvor de er uenige med skattemyndighederne og underkender ansættelsen, ikke foretager en ny ansættelse, men i stedet hjemviser sagen til ligningsmyndighederne til fornyet ansættelse.

Min forgænger oplyste i et svar af 1. juni 2004, at han havde bedt Skatteretsrådet om at se nærmere på problemstillingen og derfor fandt det rigtigst ikke på daværende tidspunkt at kommentere artiklen nærmere. Han lovede samtidig at vende tilbage overfor udvalget, når Skatteretsrådet havde færdiggjort sit arbejde.

Skatteretsrådet har nu færdigbehandlet emnet, og jeg vedlægger rådets notat. Jeg vil i det følgende kort redegøre for Skatteretsrådets notat og forslag samt knytte enkelte kommentarer hertil.

Rådet kommer indledningsvis med en kort gennemgang af teori og praksis på området. Som det fremgår, er det fast praksis, at domstolene ikke sætter deres eget skøn i stedet for skattemyndighedernes. Selve skønsudøvelsen er en administrativ opgave, som hører under skattemyndighederne. Domstolene prøver skønnet, men udøver det ikke selv. Når det – som

fremført i kritikken - forholder sig anderledes på ekspropriationsområdet, skyldes det den særlige bestemmelse i grundlovens § 73, stk. 3.

Skatteretsrådet kan af flere grunde ikke anbefale generel lovgivning. Problemet er generelt for hele forvaltningen og gælder ikke kun skatteområdet. Der er i teorien ikke enighed om lovgivers mulighed for at fastsætte regler om domstolsprøvelsens grundlag og indhold. De tidsmæssige aspekter ved en eventuel lovgivning og den omstændighed, at der synes at være tale om et problem af begrænset omfang, taler også imod lovgivning. Kritikken er baseret på få afgørelser, hvoraf to er fra midten af 70'erne.

Skatteretsrådet peger på flere indsatsområder, som enten ikke kræver lovgivning, eller som kun kræver lovgivning på Skatteministeriets område.

Når domstolene hjemviser en sag til fornyet behandling ved ligningsmyndighederne, vil de ofte i præmisserne angive retningslinjerne for skattemyndighedernes fornyede skøn. Retningslinjerne i præmisserne kan i større eller mindre grad begrænse ligningsmyndighedernes mulighed for at udøve et friere skøn. Parternes advokater bør fremdrage de momenter, der skal lægges vægt på i præmisserne. Skatteministeriets advokat, Kammeradvokaten, skal efter Skatteretsrådets opfattelse under retssagen søge at opnå, at domstolen i præmisserne til sin dom kommer med retningslinjer for den fornyede sagsbehandling, når en sag hjemvises.

Det er endvidere Skatteretsrådets opfattelse, at man vil kunne nå langt ved en ændret tilrettelæggelse fra parternes side af skattesagerne. Det er efter rådets opfattelse vigtigt, at Kammeradvokaten aktivt medvirker til, at en retssag finder sin endelige afgørelse for domstolene, således at man i så vidt omfang som muligt helt undgår hjemvisning. Efter Skatteretsrådets opfattelse vil det i en stor del af de sager, hvor der i dag sker hjemvisning, være muligt ved en ændret tilrettelæggelse fra parternes side af sagerne at få en endelig afgørelse ved domstolene gennem en tidlig ligningsmæssig stillingtagen til tallene i skønssager og/ eller en større dialog mellem parterne under sagens forberedelse. Hvis parterne kommer med beløbspåstande, som der er enighed om alt afhængig af, hvorledes domstolens stillingtagen til sagens principielle spørgsmål falder ud, opnår man, at domstolens stillingtagen til sagens principielle spørgsmål indebærer et entydigt resultat. Hjemvisning synes herved at blive overflødig, og domstolen ses at ville kunne træffe den endelige afgørelse.

Det er Skatteretsrådets umiddelbare opfattelse, at Landsskatteretten er begyndt på i stigende omfang at afsige såkaldte delkendelser eller principkendelser, der principielt er at sammenligne med hjemvisning. Landsskatteretten kommer altså ikke med en beløbsmæssig afgørelse, men fastlægger alene de principper, hvorefter den påklagede afgørelse skal træffes. Landsskatteretten er en administrativ klageinstans og ikke en domstol. Det er efter rådets opfattelse vigtigt, at Landsskatteretten ikke er tilbageholdende med at efterprøve skattemyndighedernes skøn og eventuelt selv udøve et skøn og sætte tal på. Afsigelsen af principkendelse bør efter rådets opfattelse være undtagelsen, medmindre skatteyder har et ønske herom.

Et af kritikpunkterne ved den gældende retstilstand er, at det er den samme myndighed, der har behandlet sagen i første instans, der også skal behandle den, når der sker hjemvisning. Skatteretsrådet anbefaler, at man fastsætter regler om, at skatteyder ved hjemvisning får mulighed for en fornyet behandling af sin sag af skattemyndighederne i et andet lokalområde (vil fremover formentlig betyde i et andet skattecenter) med mulighed for at få sagen behandlet i et andet skatteankenævn. I de tilfælde, hvor Ligningsrådet (fremover Skatterådet) som 1. instans har truffet den afgørelse, som hjemvises, anbefaler rådet, at den fornyede sagsbehandling foretages af Landsskatteretten.

Skatteretsrådet finder endelig, at der ud fra ønsket om at sikre en reel afgørelse på et så tidligt tidspunkt som muligt bør indføres adgang til syn og skøn med mulighed for fuld omkostningsdækning allerede på skatteankenævnsniveau.

Jeg synes, at Skatteretsrådet et fremkommet med nogle interessante forslag. Nogle af forslagene kan iværksættes umiddelbart. Det gælder bl.a. forslaget om, at Kammeradvokaten aktivt medvirker til, at en retssag finder sin endelige afgørelse for domstolene, så man så vidt muligt helt undgår hjemvisning. Det gælder også forslaget om, at Kammeradvokaten skal søge at opnå, at domstolen i præmisserne til sin dom kommer med retningslinjer for den fornyede sagsbehandling, når der sker hjemvisning. Disse forslag har jeg allerede bedt Departementet om at føre ud i livet. Hvad angår forslaget om, at Kammeradvokaten skal søge at opnå, at domstolene kommer med retningslinjer for skønsudøvelsen i præmisserne, skal jeg dog tilføje, at dette i sidste instans er op til domstolens egen afgørelse.

Andre – som forslaget om at give adgang til syn og skøn på et tidligere tidspunkt end i dag - kræver nærmere overvejelser og i givet fald lovgivning. Vi vil i Skatteministeriet nu se nærmere på disse forslag.

Kristian Jensen

/Hans Refslund